

Collegevoorstel herindelingsontwerp gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis

Op 3 maart aanstaande staat gepland dat de afzonderlijke colleges van B&W van Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis een besluit nemen aangaande het herindelingsontwerp en bijbehorende documenten. Hieronder zijn de beslispunten geformuleerd die op dat moment voorliggen.

Het college van B&W besluit:

1. de raad voor te stellen het lopende wettelijke herindelingsproces met de gemeenten Cuijk en Sint Anthonis, waartoe op 28 oktober 2019 het herindelingsontwerp door de raad is vastgesteld, te beëindigen;
2. in te stemmen met het herindelingsontwerp tot de vorming van de gemeente Land van Cuijk per 1 januari 2022 – gevormd uit de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis – en in te stemmen met het bijbehorende bijlagenboek en het op vier gemeenten geënte plan van aanpak voor de implementatiefase. In die lijn het ontwerp-raadsvoorstel vast te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad;
3. voornoemd herindelingsontwerp en het bijlagenboek voor te leggen aan de ondernemingsraad van de gemeente Boxmeer voor advies, conform artikel 25 van de Wet op de Ondernemingsraden, over hoofdstuk 5 'Bestuur, organisatie en personeel', conform bijgevoegde adviesaanvraag.

Raadsvoorstel herindelingsontwerp gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis

Onderwerp

Voorstel tot vaststelling van het herindelingsontwerp voor de samenvoeging van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis.

Samenvatting

Op 13 december 2018 heeft uw gemeenteraad besloten het herindelingsproces voor de samenvoeging van de gemeenten Cuijk, Boxmeer en Sint Anthonis in gang te zetten, evenals in de gemeenteraden van uw partnergemeenten Cuijk en Sint Anthonis is gebeurd. Daarbij hebben de drie gemeenteraden hun colleges van B&W de opdracht gegeven om een herindelingsontwerp uit te werken. Op 28 oktober 2019 hebben uw gemeenteraad en de gemeenteraden van Cuijk en Sint Anthonis het herindelingsontwerp vastgesteld.

Op 30 januari jl. heeft de gemeenteraad van Mill en Sint Hubert unaniem besloten te willen aansluiten op het lopende herindelingsproces naar de gemeente Land van Cuijk. De stuurgroep Land van Cuijk i.o. heeft de gemeente Mill en Sint Hubert verwelkomd om als vier gemeenten gezamenlijk de nieuwe gemeente Land van Cuijk te vormen met ingang van 1 januari 2022. Hiertoe heeft de stuurgroep, een door de colleges op 3 maart 2020 vastgesteld, herindelingsontwerp voor vier gemeenten opgesteld. Dit herindelingsontwerp bieden wij hierbij aan om vast te stellen.

Inleiding

Op 13 december 2018 heeft uw gemeenteraad besloten het herindelingsproces voor de samenvoeging van de gemeenten Cuijk, Boxmeer en Sint Anthonis in gang te zetten, net als de gemeenteraden van Sint Anthonis en Cuijk. Daarbij hebben de drie raden hun colleges de opdracht gegeven om het herindelingsontwerp uit te werken, vergezeld van een procesplan kernendemocratie.

Het college van Mill en Sint Hubert liet op 18 december 2019 per brief aan de colleges van Boxmeer, Cuijk en Sint Anthonis weten dat zij gebruik wenst te maken van de - door deze colleges én de provincie Noord-Brabant - geboden ruimte om vóór 1 februari 2020 zich uit te spreken over zijn bestuurlijke toekomst.

Op 30 januari jl. heeft de gemeenteraad van Mill en Sint Hubert – conform de wens van de samenleving - besloten te willen aansluiten op het lopende herindelingsproces naar de gemeente Land van Cuijk. De stuurgroep Land van Cuijk i.o. heeft de gemeente Mill en Sint Hubert verwelkomd om als vier gemeenten gezamenlijk de nieuwe gemeente Land van Cuijk te vormen met ingang van 1 januari 2022. Hierdoor heeft de stuurgroep een herindelingsontwerp voor vier gemeenten opgesteld. Het herindelingsontwerp voor drie gemeenten, zoals vastgesteld door die gemeenteraden op 28 oktober 2019, heeft daarbij als basis gediend.

Dit herindelingsontwerp bevat – conform de Wet algemene regels herindeling en het beleidskader gemeentelijke herindeling 2018 – onder andere de grenzen van de nieuwe gemeente (Wet arhi, artikel 2) en de datum van herindeling.

Het herindelingsontwerp vormt het einde van een eerste formele stap in het proces van samenvoeging van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis. Als de vier gemeenteraden instemmen met het herindelingsontwerp, geven zij daarmee aan samen één gemeente te willen vormen. De volgende formele stap betreft de inspraakperiode op het herindelingsontwerp, waarin zowel inwoners en belanghebbenden als omliggende gemeenten ruimte krijgen hun visie op deze voorgenomen herindeling te geven.

Na deze periode van zienswijzen geven de vier colleges hun reactie op de ontvangen zienswijzen en wordt het herindelingsadvies ter definitieve besluitvorming voorgelegd aan de colleges en raden (24 juni 2020) van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis.

Gevraagde beslissing

Besluit:

1. het lopende wettelijke herindelingsproces met de gemeenten Cuijk en Sint Anthonis, waartoe op 28 oktober 2019 het herindelingsontwerp door de raad is vastgesteld, te beëindigen.
2. het herindelingsontwerp - en daartoe behorende bijlagenboek - voor de samenvoeging van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis vast te stellen, waarvan de inzet is dat:
 - i. de grenzen komen te liggen volgens de kaart zoals opgenomen in paragraaf 2.6 van het herindelingsontwerp;
 - ii. de bestaande grenzen tussen de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis komen te vervallen;
 - iii. de bestaande grenzen van de gemeente Boxmeer met de gemeenten Gennep, Bergen en Venray ongewijzigd blijven;
 - iv. de bestaande grenzen van de gemeente Cuijk met de gemeenten Grave, Heumen, Mook en Middelaar en Gennep ongewijzigd blijven;
 - v. de bestaande grenzen van de gemeente Mill en Sint Hubert met de gemeenten Grave, Landerd en Uden, ongewijzigd blijven.
 - vi. de bestaande grenzen van de gemeente Sint Anthonis met de gemeenten Venray, Gemert-Bakel, Uden en Boekel ongewijzigd blijven.
3. de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis per 1 januari 2022 samen te voegen tot één nieuwe gemeente.
4. het herindelingsontwerp, en daartoe behorende bijlagenboek, met ingang van 27 maart 2020 voor een periode van acht weken ter inzage te leggen.
5. op 24 juni 2020 te besluiten over de reactienota van zienswijzen en het herindelingsadvies.
6. de gemeentenaam 'Land van Cuijk' voor de nieuwe gemeente te herbevestigen.
7. het procesplan kernendemocratie, dat reeds door uw gemeenteraad op 28 oktober 2019 is vastgesteld, te continueren.
8. kennis te nemen van het op vier gemeente geënte plan van aanpak voor de implementatiefase.

Beoogd effect

De volgende, belangrijke stap te zetten op weg naar een herindeling tussen de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis.

Argumenten

1.1 *Beëindigen lopend herindelingsproces*

De gemeenteraden van Boxmeer, Cuijk en Sint Anthonis hebben hun colleges bij de besluitvorming in december 2018 opdracht gegeven om een herindelingsontwerp op te stellen. Het herindelingsontwerp voor deze drie gemeenten hebben deze raden op 28 oktober 2019 vastgesteld. Met voorliggend besluit wordt dat herindelingsproces beëindigd.

Dit omdat de gemeenteraad van Mill en Sint Hubert op 30 januari 2020 unaniem heeft besloten op dit lopende herindelingsproces te willen aansluiten. Daarom wordt een nieuw herindelingsontwerp voorgelegd aan de raden op 26 maart 2020, gebaseerd op de kaders en uitgangspunten van het oorspronkelijke ontwerp van oktober 2019.

2.1 *Vaststellen van het herindelingsontwerp door de raden is de eerste wettelijk verplichte stap op weg naar een bestuurlijke fusie.*

Conform artikel 5 van de Wet algemene regels herindeling dienen de raden van de betrokken gemeenten gezamenlijk een herindelingsontwerp vast te stellen en toe te zenden aan gedeputeerde staten.

In het herindelingsontwerp is aandacht voor:

- Drie vereiste elementen bij een herindeling: de beoogde grenzen van de nieuwe gemeente, de beoogde fusiedatum en de naamgeving van de nieuwe gemeente;
- De criteria waaraan een herindelingsontwerp volgens het beleidskader gemeentelijke herindeling 2018 door (onder andere) de Minister en Tweede en Eerste Kamer wordt getoetst (draagvlak, regionale samenhang, bestuurskracht en interne samenhang en nabijheid van bestuur).
- Een aantal niet wettelijke vereisten, zoals de visie op de toekomst van de nieuwe gemeente en financiële gevolgen van de herindeling.

2.2 *Inwoners, ondernemers en organisaties zijn uitgenodigd om mee te denken.*

In 25 kernen van de gemeenten Cuijk, Boxmeer en Sint Anthonis zijn in voorjaar 2019 bijeenkomsten gehouden. Op deze bijeenkomsten is een vertegenwoordiging van deze drie gemeenten in gesprek gegaan met de inwoners. Voor diverse doelgroepen (o.a. ondernemers, zorg- en onderwijsinstellingen) is een afzonderlijke doelgroepenbijeenkomst gehouden. In de bijlagen van het herindelingsontwerp zijn de verslagen van de bijeenkomsten opgenomen. Daaruit blijkt dat inwoners van alle kernen het behoud van de eigen identiteit van groot belang vinden.

In de gemeente Mill en Sint Hubert is op 23 januari 2020 een inwonersraadpleging georganiseerd, waarop 61 procent van de kiesgerechtigde inwoners zich heeft uitgesproken over de vraag of de gemeente Mill en Sint Hubert zou moeten aansluiten bij de herindeling naar de gemeente Land van Cuijk. De uitslag van deze bevolkingsraadpleging is dat 75 procent van de stemmen vóór aansluiting bij de herindeling naar de gemeente Land van Cuijk is. Daarmee is sprake van een groot draagvlak onder de inwoners van Mill en Sint Hubert voor een herindeling naar de gemeente Land van Cuijk. De vier kernen van Mill en Sint Hubert worden vanaf heden net als de 25 overige kernen betrokken in het herindelingsproces.

- 2.3 *Met het uitwerken van het herindelingsontwerp is uitvoering gegeven aan de voorwaarde van de gemeenteraad van Sint Anthonis om de uitvoering van de projecten conform het Uitvoeringsprogramma te borgen.*

Het convenant Uitvoeringsprogramma Sint Anthonis is een integraal onderdeel van het herindelingsontwerp (zie bijlagenboek). In het convenant is afgesproken dat de middelen (financieel arrangement) van het Uitvoeringsprogramma ten goede komen aan projecten in Sint Anthonis en dat de uitvoering hiervan ongehinderd door kan gaan. In het convenant is opgenomen dat deze slechts geldig is indien de gemeenteraden van Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis positief besluiten op het herindelingsontwerp. De colleges van B&W van de vier gemeenten hebben ingestemd met het convenant. Door vaststelling van dit herindelingsontwerp bekrachtigt uw raad dit convenant.

- 3.1 *Dit is een logische stap in het tot nu toe gevolgde proces.*

Met het vaststellen van het herindelingsontwerp wordt gekoerst op een herindeling per 1-1-2022. De ervaringen van andere heringedeelde gemeenten en de wettelijke doorlooptijd leren dat een periode van 1 tot 1,5 jaar nodig is vanaf besluitvorming over het herindelingsadvies tot de herindelingsdatum. Wanneer deze periode langer wordt, blijven betrokkenen langer in een proces van verandering en de bijbehorende onzekerheden verkeren.

- 4.1 *Terinzagelegging herindelingsontwerp is wettelijke plicht.*

Op basis van de Wet algemene regels herindeling artikel 5 lid 2 dienen burgemeester en wethouders het herindelingsontwerp gedurende acht weken ter inzage te leggen. Een ieder kan in die periode zijn zienswijze kenbaar maken.

- 5.1 *Op het herindelingsontwerp kunnen zienswijzen worden ingediend.*

Alle reacties worden met de beantwoording gebundeld in de nota van zienswijzen. De zienswijzen worden meegenomen in het herindelingsadvies.

- 6.1 *Uit het naamgevingsproces is gebleken dat de gemeentenaam 'Land van Cuijk' op het meeste draagvlak kon rekenen.*

Het beleidskader gemeentelijke herindeling 2018 bevat het uitgangspunt dat gemeenten in het herindelingsadvies een voorkeur dienen op te nemen voor de naam voor de nieuw te vormen gemeente. Indien de gemeentelijke besluitvorming over de naamgeving niet tijdig is afgerond, hanteert het kabinet het beleid dat in het wetsvoorstel de naam van de naar inwonertal grootste betrokken gemeente wordt opgenomen als naam van de nieuw te vormen gemeente. Gemeenteraden hebben op grond van artikel 158 Gemeentewet de bevoegdheid de gemeentenaam te wijzigen, waarbij geldt dat de ingangsdatum van de naamswijziging ten minste een jaar na de datum van het besluit ligt.

Uit een naamgevingsproces is de naam 'Land van Cuijk' met de meeste stemmen voorgedragen als de naam van de nieuwe gemeente.

- 7.1 *Met het opstellen van het procesplan kernendemocratie is uitwerking gegeven aan de motie van de raad van Boxmeer 'herindeling en kernendemocratie' en de afspraak hierover van de stuurgroep Land van Cuijk.*

Op 13 december 2018 heeft de raad van de gemeente Boxmeer de motie 'herindeling en kernendemocratie' aangenomen. Middels deze motie is het college van B&W van Boxmeer verzocht om een plan van aanpak voor kernendemocratie ter vaststelling aan de raden voor te leggen.

In het procesplan kernendemocratie is uitgewerkt hoe de in het herindelingsontwerp verwoorde visie op kern- en wijkgericht werken in de periode tot de herindelingsdatum (1 januari 2022) vorm en inhoud wordt gegeven.

- 8.1 *Voor het realiseren van de herindeling per 1 januari 2022 dienen diverse voorbereidingen getroffen te worden, waarvoor een implementatieplan (en bijbehorende projectorganisatie) is opgesteld.*

Er dienen diverse activiteiten te worden opgestart om de herindeling per 1 januari 2022 te realiseren. Bijvoorbeeld het bouwen aan de ambtelijke organisatie en plaatsing van medewerkers, huisvesting, ICT-faciliteiten. Het plan van aanpak implementatiefase bevat – op hoofdlijnen – de werkwijze voor de periode tot de herindelingsdatum, die in de komende tijd met de leden van de projectorganisatie (politiek, bestuurlijk en ambtelijk) verder wordt uitgewerkt.

Toelichting op beslispunt dat d.d. 26/03/2020 enkel voorligt in gemeenteraden van Cuijk en Mill en Sint Hubert

Door de herindeling naar de gemeente Land van Cuijk wordt de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert (werkorganisatie CGM) op grond van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling van rechtswege opgeheven.

De gemeente Land van Cuijk is voornemens een eigenstandige ambtelijke organisatie op te bouwen (zie hoofdstuk 5 in het herindelingsontwerp). Dit heeft tot gevolg dat de gemeenten Cuijk en Mill en Sint Hubert hun deelname in Werkorganisatie CGM na besluitvorming over het herindelingsadvies d.d. 24 juni 2020 opzeggen. In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de regeling wordt opgeheven indien tenminste twee van de drie deelnemers uittreden.

Aanpak / Uitvoering

Na (positieve) besluitvorming door de gemeenteraden wordt het besluit bekend gemaakt via de lokale krant en op www.officiële bekendmakingen.nl. In de periode 27 maart tot en met 21 mei 2020 wordt het herindelingsontwerp ter inzage gelegd op de gemeentehuizen en digitaal beschikbaar gesteld. In die periode kan een ieder een zienswijze indienen (zie onder communicatie). Na afloop van de zienswijzeperiode wordt een nota van zienswijzen en het herindelingsadvies opgesteld. Gepland is dat deze aan de gemeenteraden worden voorgelegd op 24 juni 2020.

Communicatie

Nadat uw raad besloten heeft over het voorliggende besluit wordt op dezelfde avond een persbericht geplaatst op de website en wordt de inhoud gecommuniceerd via sociale media. De officiële bekendmaking van het besluit vindt plaats direct na 26 maart 2020 via de gemeentepagina in de lokale krant en op www.officiële bekendmakingen.nl.

Het herindelingsontwerp wordt van 27 maart tot en met 21 mei 2020 ter inzage gelegd voor een ieder.

Na afloop van de zienswijzeperiode wordt een nota van zienswijzen en het herindelingsadvies voorbereid. Gepland is dat uw raad op 24 juni 2020 een besluit neemt hierop, waarna alle inwoners en regiopartners op gepaste wijze op de hoogte worden gebracht van dat besluit.

Financiën

In het kader van de voorbereidingen van de implementatiefase is een raming van de incidentele kosten gemaakt (zie hoofdstuk financiën in het herindelingsontwerp). Vanaf 2021 ontvangen de vier afzonderlijke gemeenten en de nieuwe gemeente een bijdrage van het Rijk ('tijdelijke maatstaf herindeling'). Dit is een vergoeding voor de extra incidentele kosten in het geval van een herindeling. Deze vergoeding bedraagt naar verwachting in totaal circa € 19 miljoen (zie hoofdstuk financiën in het herindelingsontwerp) en wordt naar verwachting grotendeels benut om de incidentele kosten ter voorbereiding van de herindeling te dekken.

Bij de vaststelling van het herindelingsadvies zal een budgetaanvraag en dekkingsvoorstel volgen voor de realisatie van de voorbereidingen tot aan de herindelingsdatum. Na ontvangst van de uitkering vanuit het Rijk kan dit bedrag in 2021 weer worden toegevoegd aan de reserves.

Bijlagen

1. Herindelingsontwerp + bijlagenboek
2. Plan van aanpak implementatiefase
3. Adviesaanvraag ondernemingsraden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Boxmeer;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 maart 2020;

besluit:

1. het lopende wettelijke herindelingsproces met de gemeenten Cuijk en Sint Anthonis, waartoe op 28 oktober 2019 het herindelingsontwerp door de raad is vastgesteld, te beëindigen.
2. het herindelingsontwerp - en daartoe behorende bijlagenboek - voor de samenvoeging van de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis vast te stellen, waarvan de inzet is dat:
 - i. de grenzen komen te liggen volgens de kaart zoals opgenomen in paragraaf 2.6 van het herindelingsontwerp;
 - ii. de bestaande grenzen tussen de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis komen te vervallen;
 - iii. de bestaande grenzen van de gemeente Boxmeer met de gemeenten Gennep, Bergen en Venray ongewijzigd blijven;
 - iv. de bestaande grenzen van de gemeente Cuijk met de gemeenten Grave, Heumen, Mook en Middelaar en Gennep ongewijzigd blijven;
 - v. de bestaande grenzen van de gemeente Mill en Sint Hubert met de gemeenten Grave, Landerd en Uden, ongewijzigd blijven.
 - vi. de bestaande grenzen van de gemeente Sint Anthonis met de gemeenten Venray, Gemert-Bakel, Uden en Boekel ongewijzigd blijven.
3. de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis per 1 januari 2022 samen te voegen tot één nieuwe gemeente.
4. het herindelingsontwerp, en daartoe behorende bijlagenboek, met ingang van 27 maart 2020 voor een periode van acht weken ter inzage te leggen.
5. op 24 juni 2020 te besluiten over de reactienota van zienswijzen en het herindelingsadvies.
6. de gemeentenaam 'Land van Cuijk' voor de nieuwe gemeente te herbevestigen.
7. het procesplan kernendemocratie, dat reeds door uw gemeenteraad op 28 oktober 2019 is vastgesteld, te continueren.
8. kennis te nemen van het op vier gemeente geënte plan van aanpak voor de implementatiefase.